

Parlem català gràcies al IEC

Salvador Giner, president del IEC, engegà el pròleg del DIEC2 recordant que la missió de l'entitat és l'estudi científic de la llengua catalana, i que la constitució de la Mancomunitat de Catalunya i esdeveniments posteriors consolidaren aquesta missió, com també la funció de l'Institut com a autoritat de la llengua en tots els territoris de la llengua catalana, autoritat consolidada el 1932 amb les *Normes de Castelló*. I tot seguit, bo i donant entenent al lector, en començar amb un "actualment", que allò que dirà és conseqüència de la tasca del IEC, tanca el primer paràgraf del pròleg així: "Actualment, la llengua catalana és parlada al Principat de Catalunya, al País Valencià, a les Illes Balears, a la Catalunya del Nord, a Andorra, a l'Alguer (a l'illa de Sardenya), a la Franja de Ponent (a l'Aragó) i al Carxe (a Múrcia)." Abans de la creació del IEC es veu que no era parlada a tants llocs. El president del IEC és sociòleg.

Ni revolucions ni trasbalsos

Maquiavel parla de les "revoluzioni" i "maneggi di guerra" que hi ha a Itàlia, és a dir, de les revolucions –o trasbalsos– i operacions bèl·liques. La "Biblioteca Pompeu Fabra" de la UPF, en comptes de revolucions o trasbalsos, opta per una tercera via: "homes".

Fan canviar el joventut d'errors

Fabra i el DIEC1 indicaven, amb una barra de separació, que el sentit d'*error* en l'exemple "Els errors de la joventut" era diferent de les dues primeres accepcions del mot, 'acció d'allunyar-se del ver, del just; concepte, opinió, doctrina, que no està conforme a la veritat'. Ara, el DIEC2 elimina la barra i col·loca la frase com un exemple més, i no pas de tota la definició, ans només de la segona accepció, la més allunyada de sentit. Ara tenim, doncs, que els errors de la joventut consisteixen a expressar conceptes, opinions i doctrines disformes amb la veritat.

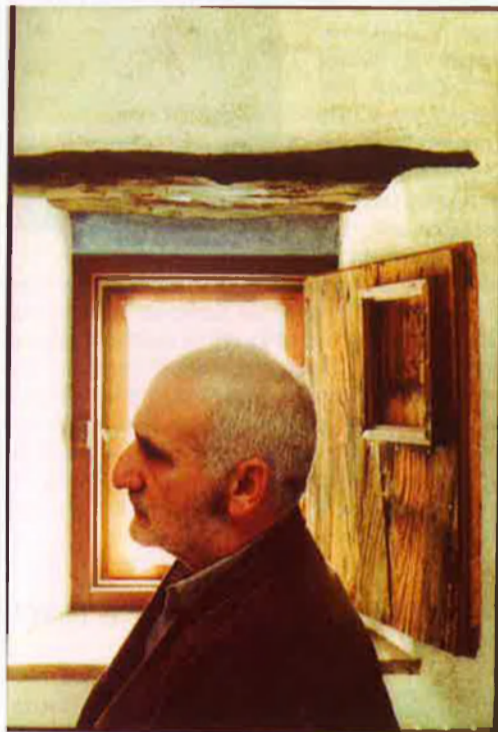
Un llibre-catàleg recorda que darrere el polític vigatà Ramon Montanyà hi havia un gran pintor

Un llibre-catàleg recorda que darrere el polític nacionalista Ramon Montanyà (Prats de Lluçanès 1942 - Barcelona 2006), el gran batlle vigatà de l'actual democràcia, hi havia un pintor de cap a peus amb una sensibilitat artística admirable i un gust exquisit per la recreació paisatgística. El volum, *Ramon Montanyà. La pintura essencial*, ha estat publicat per l'editorial Galerada, i el lector, abans de poder admirar l'obra pictòrica reproduïda, i molt ben reproduïda, hi podrà llegir una semblança biogràfica elaborada per l'escriptor Antoni Pladevall i Arumí i dos estudis sobre la seva obra, signats pels crítics d'art Arnau Puig i Anna Palomo.

A banda alguns aiguaforts i dibuixos, que ja mostren una gran habilitat expressiva, s'hi reproduïxen un centenar llarg d'olis, realitzats entre els anys 1960 i 2005. La majoria són paisatges, d'indrets fàcilment identificables. Paisatges d'Osona i de la Cerdanya, de l'Empordà i del Priorat, de Menorca i del Solsonès. Més barrocs o més despulats, segons l'època, en cada cas es fa patent la intenció del pintor per copsar el color i les formes específiques d'aquell racó, d'aquell paratge o d'aquella comarca. Terra i bosc, més que marines. Hi ha, però un oli magnífic de Cadaqués, i diverses

vistes del Port de la Selva, sempre allunyades del tòpic. I mai paisatges salvatges, sempre el paisatge modificat per la mà de l'home. Camps llaurats, clarianes oberbes al bosc: un contrast de colors i de formes que, aplicat, per exemple, als boscos del voltant de Llagostera, dóna uns resultats magnífics.

Autodidacte i apassionat per la pintura des de la infantesa, no va poder fer exposicions individuals fins als anys 90, quan va deixar la carrera política. S'estimà més gaudir de l'experiència pròpia com a celebració de la vida que no esperar el reconeixement dels altres cap a allò que ell feia aparentment sense esforç. En certa manera, Montanyà transmeté, diu Anna Palomo, un missatge de naturalitat cap a tot allò que feia, tant en el terreny personal com en l'artístic. No podia ser altrament: els seus autors preferits –era home de gran cultura humanística– eren Tolstoi, Stendhal, Delibes i Pla, que conegué personalment. I també Joan Coromines: el *Diccionari etimològic* li tenia el cor robat, recorda Antoni Pladevall.

Ramon Montanyà, l'any 2002, retratat per Oriol Molas. Cadaqués, oli sobre tela de 1990.

Lluís Bonada